

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 81. Ad celebrandum sub mortali requiritur Altare ab Episcopo
consecratum, saltem portatile. Requiritur item ornatus Altaris ab Ecclesia
præscriptus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

- guinem emittat. Sumitur ex can. *si Ecclesia de Consecrat. dist. 1.*
- 970 Tertio per humani seminis effusionem mortalem, intra Ecclesiam, sive cum complice, sive sine complice, cap. *si qui de sent. excom. in 6.* & cap. *unico de Consecrat.* Violatur itaque per pollutionem voluntariam. An etiam per copulam conjugalem, si habita sit causa necessitatis, ad vitandam incontinentiam à conjugibus in Ecclesia diu morari compulsi? Negant Sylvester, Covarruias, Suarez, Coninck, Lessius, Sanchez. Sed hoc pendet à resolutione questionis, quæ quaeritur, an copula illa, in Ecclesia eo prætèxtu à conjugibus exercita, sit, vel non sit mortale peccatum. Si enim sit mortale peccatum, per eam Ecclesia violatur. De ista questione nos ubi de matrimonio.
- 971 Quarto per sepulturam excommunicati in Ecclesia, cap. *consulaisi de consecr. Eccl.* Post Concilium tamen Constantiense, debet talis excommunicatus esse vitandus, id est nominatim denunciatus, vel notorius Clerici percussor. Aliàs Ecclesia non violatur. Videtur, Navarrus, Suarez, Coninck, nosser Gabriel à S. Vincentio, Bonapreci, Franciscus à Jesu Maria.
- 972 Quinto per sepulturam non baptizati in Ecclesia, cap. *Ecclesia de Consecr. dist. 1.*
- 973 Sexto per simultaneam (non successivam) destructionem majoris partis parietum Ecclesiæ, cap. *igness de Consecr. Eccl.*
- 974 Nullo tamen ex sex illis modis Ecclesia violatur, nisi de facto ita publicè constet, ut notorium sit. Franciscus à Jesu Maria n. 67. & Doctores communitur. Non itaque per pollutionem v. g. vel copulam non publicam. Tunc namque Ecclesia non indiget purificatione, quæ est actus publicus.
- 975 Per aliquem autem ex sex allatis modis non solum violatur Ecclesiæ consecratio, sed & benedictio. Quorum consecratio ab Episcopo fit, adhibito chrismate. Benedictio verò sine chrismate, etiam à Sacerdote simpliciter, ex concessione Episcopi, vel Papæ.
- 976 Porro violatà Ecclesià aliquo ex sex illis modis, etiam cæmeterium cæterum violatum, non e contra, cap. *unico de Consecr.*
- 977 Quòd si Ecclesia consecrata violata fuerit, reconciliari debet per Episcopum, vel alium de ejus licentia, cum aqua cineri immixta, quam Episcopus benedixit, cap. *aqua de Consecr. Eccl.* Tamen si simplex Sacerdos, ut habet Rituale Romanum, ex privilegio Pontificis, Ecclesiam ab Episcopo consecratam reconciliare possit, ritu in Pontificali præscripto, cum aqua ad hunc usum ab Episcopo benedicta.
- 978 Si autem Ecclesia, solum benedicta, violata fuerit, reconciliari potest per simplicem Sacerdotem, cum aqua benedicta communi, cap. *si Ecclesia de Consecr. cum aspergillo de herba hyssopo. Rituale Rom.* Simplex tamen Sacerdos ad hoc habere debet licentiam Episcopi, vel ejus Vicarii. Neelen dub. 15.
- 979 Igitur quòd in Ecclesia violata celebrare gravis sit culpa, Doctores probant ex eo quòd in ea celebrans in re gravi faciat contra justam Ecclesiæ prohibitionem, quæ jubet divina Officia suspendi in Ecclesiis profanatis extra. de Consecr. cap. *si in Ecclesia. Et idèd si Ecclesia violatur, Sacerdote celebrante* (ait S. Thomas q. 84. a. 3. ad 2.) *dimittatur Missa, si ante Canonem. Perficiatur, si is est inceperit. Propter necessitatem tamen* (addit S. Doctor) *potest hoc Sacramentum peragi in domibus non consecratis, vel violatis, sed tamen de consensu Episcopi.*
- 980 Per Missam verò celebrationem in Ecclesia violata, bonà fide factam (ut in casu proximè dicto)

etiam) illam reconciliari docent quidem Recentiores nonnulli: eò quòd Missa sacrarum actionum sit sacratissima. Sed contrarium est verum. Quia ex eo quòd Missa sacrarum actionum sacratissima sit, non magis est consequens quòd per eam Ecclesia reconcilietur, quàm quòd per eam Ecclesia consecratur. Sicut igitur Ecclesia nondum consecrata, nec benedicta, non consecratur per Missam in ea celebrationem; ita nec reconciliatur. Et ratio à priori est, quia sicut consecratio & benedictio, sic reconciliatio Ecclesiæ non fit nisi per sacros ritus ad id ab Ecclesia institutos & designatos. Hæc enim omnia, utpote Canonico jure introducta, secundùm Canones sunt perficienda. Nullus verò Canon Missæ celebrationem instituit vel designavit ad Ecclesiarum consecrationem, benedictionem, reconciliationem. Unde opinionem illam Recentiorum (utique Diana, Tamburini, Bordonii, &c.) merito rejiciant omnes alii passim, ut Navarrus, Azorius, Layman, Card. de Lugo disp. 20. sect. 4. &c.

CAPUT LXXXI.

Ad celebrandum sub mortali requiritur Altare ab Episcopo consecratum, saltem portatile. Requiritur item ornatus Altaris ab Ecclesiâ præscriptus.

981 **C**onstat ex cap. *altare de Consecr. dist. 1.* Tunc verò altare portatile perdit suam consecrationem, quando in nulla parte fracti lapidis calix & hostia commodè potest collocari. Quia altare istud tantæ magnitudinis esse oportet, ut pedem calicis & patenam commodè absque cadendi periculo capere queat. Quam magnitudinem si reineat post fractionem, suam retinebit consecrationem.

982 Altare verò fixum consecrationem suam amittit, non solum per fractionem, verum etiam per separationem à reliqua structura altaris, seu lapidis, vel mensæ superioris ab inferiori structura. Quia consecratio ex usu & sensu Ecclesiæ pendet à conjunctione lapidis, seu mensæ superioris cum structura inferiori.

983 Porro ornatus altaris pro Missæ celebratione requirit tres mappas præter corporale, ut præscribunt Pius V. in suo Missali, & Clemens VIII. in rubricis Missalis. Debent autem mappæ illæ esse benedictæ, uti Missale præscribit. Tamen si in necessitate, dum benedictæ non habentur, adhiberi possint mappæ Laicorum, quæ tamen profanis usibus non possint amplius deservire.

984 Prætèrea requiritur corporale (consecratum ab Episcopo, vel alio potestatem habente cap. *consul- to de Consecr. dist. 1.*) per quod representatur sydon, quæ Christi corpus in sepulchro fuit involutum. Palla etiam, quæ parte respicit calicem, debet esse benedicta, & quamvis esse possit ex serico & auro quoad superiorem partem, linea esse debet quoad inferiorem, uti habetur in eodem Missali.

985 Tertio requiritur purificatorium, similiter benedictum. Nec corporalia verò cap. *sacris dist. 23.* nec purificatoria (ob reverentiam Dominici sanguinis quo imbuta sunt) à Laicis, imò ne à sacris quidem virginibus attingi possunt, nisi postquam à Sacerdote, vel Diacono, leviter lota fuerint.

986 Quarto sub mortali requiritur in altari lumen cap. *ult. de celebrat. Miss.* Et quamvis ibi non jubeatur duas candelas accendi, nec alio canone legatur præceptum, consuetudo tamen obtinet ut accendantur duæ, & quidem cæcæ, ut Missalis rubrica præscribit; ita ut Suarez mortale putet celebrare cum solis candelis ex sevo.

- 937 Quinto requiritur crux in altari ex universalis Ecclesie consuetudine, quam Doctores obligare censent sub mortali; licet hoc ab aliquibus in dubium revocetur.
- 938 Sexto requiritur Missale. Etiam sub mortali, secundum communem sententiam. Quia in re tam gravi nemo fidere debet memoriae suae; quamvis enim Missam memoriam teneat, posset tamen facile laei, & aliquid omittere, etiam in Canone.

CAPUT LXXXII.

Sub mortali etiam requiruntur vasa sacra, & vestes benedictae, amictus scilicet, alba, cingulum, manipulus, stola, patena.

- 939 **R**equiritur (inquam) calix cum patena can. *vasa* de Consecr. dist. 1. Debet autem calix esse ex auro, vel ut minus ex stanno can. *us calix*. Cum calice ex plumbo, ligno, aere, aurichalco, prohibet Ecclesia celebrare. Potest tamen pes calicis esse ex aere, plumbo, &c. modò cuppa sit ex auro, argento, vel stanno.
- 990 Debet item calix esse christianis unctione consecratus cap. unico de Sacr. unct. Quae consecratio amittitur primò quando calix addò notabiliter frangitur, ut amittat formam convenientem ad usum sacri ministerii. Non autem quando aliquot dumtaxat istus accipit à fabro inflictos.
- 991 Secundò quando calix de novo interius deauratur, quâ parte Christi sanguinem tangit. Cùm ob contactum Domini corporis & sanguinis consecratio præcipue fiat.
- 992 Tertio quando cuppa calicis fixi à calice separatur per fractionem. Aliud est in calice tornatili, cuius cuppa à pede separatur sine fractione; quo casu consecratio cadit in solam euppam; ubi in prior casu consecratio cadit in totum calicem per modum unitis, eo serè modo quo n. 982. diximus de consecratione altaris, quae amittitur per separationem lapidis à reliqua structura.
- 993 Quòd si Sacerdos per inculpam inadvertentiam, vel ignorantiam celebret in calice & patena non consecratis, illa eo ipso non manent consecrata (quidquid aliqui Recentiores dixerint) si eut ex dictis n. 980. Ecclesia non manet consecrata per similem celebrationem in ea. Et idem est proportionaliter de vestibus non benedictis, si quis in eis celebret. Tametsi enim & calix & vestes per Missae celebrationem acquirant aliquam moralem sanctificationem; non eam tamen quam Ecclesia requirit ad sacrum ministerium.

CAPUT LXXXIII.

Nonnulla alia requisita ad debite celebrandum.

- 994 **U**T presenti materiae finem imponamus, pro illis ad Missale remittimus, ubi passim obvia sunt. Ibi specialiter videat Lector quomodo occurrendum sit defectibus in Missa occurrentibus. Paucis hæc observationibus contenti erimus.
- 995 **O**bservandum igitur 1°. Sacerdotem celebrare non posse absque ministro. Quamvis enim Anachoretæ olim in auris suis soli celebraverint; modò ex universalis Ecclesie consuetudine, & sacris Canonibus; minister requiritur cap. *propositus* de fil. Presbyt. In casu tamen extraordinariae necessitatis, v. g. ad dandum Viaticum, videri potest licitum absque ministro celebrare, dum haberi non potest.
- 996 Debet autem minister esse masculus, non femina cap. 1. de cohabit. Cleric. & mulier. ubi: *Nulla femina ad altare presumat accedere, aut Presbytero ministrare.* Idèò graves Authores aiunt,

in necessitate, potius sine ministro celebrandum, quam cum ministro. Corrigitur proinde est abusus quibusdam in locis, ubi Beguinae & Moniales Sacerdoti ad altare ministrant. Doctores communiter.

Ubi tamen masculus haberi nequit, tolerari potest quòd mulier præsertim velata, ex loco remotiore Sacerdoti respondeat, sed non ut altari appropinquet, vinum & aquam præferat, libram circumferat, &c.

Observandum 2°. ob nullam causam, etiam vitandam mortis, licitum esse Sacerdoti ex directa intentione consecrare unam speciem sine alia, vel post utriusque speciei consecrationem omittit Communionem. Effet enim facere contra Christi institutionem in re gravissima, ut Doctores passim omnes docent. Si tamen Sacerdos unam speciem consecrasset ex intentione essentialiter integraliterque perficiendi sacrificium; & interim fidei hostes intrarent Ecclesiam, ad occidendum Sacerdotem; statim sumere posset hostiam consecratam, vel secum auferre, si calicem absque evidenti periculo vitæ consecrare non posset. Quia præceptum affirmativum perficiendi sacrificium in extremo illo periculo non videtur obligare. Ita Franciscus Arango 3. p. q. 74. a. 2. dub. 1. n. 14. Garcia, Layman, Bonacina, Chapeville & Doctores communiter.

Observandum 3°. quòd Missam inchoatam continuò usque ad finem Sacerdos absque interruptione profèqui tenetur cap. *illud*. cap. *nihil* 7. q. 1. Excipe nisi iusta adit relinquendi vel interruptendi causa, ut

1°. si Sacerdos recordetur se non esse jejunum, vel excommunicatum, vel irregularem. Tunc enim desistere tenetur, si Canon nondum inceptus fuerit, & sine gravi nota & scandalo desistere possit. Doctores communiter cum S. Thoma.

2°. si ante inceptum Canonem superveniat interdictum speciale, vel cessatio à divinis, neque habeas privilegium januis clausis celebrandi; vel si superveniente interdicto generali, non permittaris claudere januas, & interdictos excludere; vel si interveniat excommunicatus vitandus, nec possit expelli: tunc à Missa inchoata desistere tenetur. Doctores communiter.

3°. si gravis infirmitas superveniat, vel gravis corporis necessitas, quae profèqui non permittat; potest (etiam post consecrationem) interrompere, & paulò post perficere, si infirmitas vel necessitas permiserit absolvere. Si minus & consecratio facta sit, debet alius perficere, etiam non jejunus. Franciscus à Jesu Maria alios referens n. 109.

4°. si infans citissime sit baptizandus, aliàs sine Baptismo moriturus; vel adultus sine Sacramento ad salutem moraliter necessario moriturus. Iste tamen casu sacrificium tunc quam citissime potest perficiendum est.

5°. interrompi potest ob prædicationem, vel Ordinum collationem, ut praxis ostendit.

6°. ob adventum Episcopi, vel Ducis, aut processionis populi, cupientium Missam audire integram. Tunc enim, si oblatio nondum facta fuerit, potest relinqui, & iterum à principio inchoari. Navarrus, Garcia, Layman, & Doctores passim. Quos inter Navarrus testatur id ulu receptum esse.

Observandum 4°. quòd Sacerdos, in ipsa assumptione deprehendens se loco vini consecrassè aquam, secundum rubricas Missalis consecrare debeat novam hostiam, & postea vinum, incipiendo à verbis illis: *qui pridè quam pateretur*. Secundum communem tamen sententiam Modernorum, necessario consecranda non est nova ho-